

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/ση Αναφορών & Δημοσιότητας
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού

ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού

Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της 1230/18-11-2025 Ερώτησης.

Σχετ.: Το από 20.11.2025 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, οι πόροι του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν έχουν περιφερειακή κατανομή, όπως συμβαίνει σε άλλα χρηματοδοτικά μέσα (πχ. πόροι της Πολιτικής Συνοχής), αλλά κατανέμονται σε επίπεδο κράτους – μέλους. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΕΣΑΑ) δεν περιλαμβάνεται κατανομή πόρων σε Περιφέρειες ή Περιφερειακές Ενότητες, αλλά σε δράσεις στο πλαίσιο των οποίων προκηρύχθηκαν προγράμματα επιχειρηματικότητας ευρείας κλίμακας που απευθύνονται στο σύνολο της χώρας, στους περισσότερους κλάδους της οικονομίας, με κύριους στόχους τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους μέσω της πράσινης μετάβασης, οι οποίες αποτελούν στρατηγικές κατευθύνσεις του ΤΑΑ.

Η χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παρέχεται μέσω μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (επιχορήγησης) και μέσω δανειακών προϊόντων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην εν θέματι ερώτηση, ειδική αναφορά γίνεται στις ακόλουθες δράσεις:

A. Δράσεις επιχορηγήσεων επιχειρήσεων

1. «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16706) με

Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης αποκλειστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό:

α. Πρόγραμμα «Ψηφιακά Εργαλεία» το οποίο αφορά την απόκτηση ψηφιακών εργαλείων και λογισμικού για την παραγωγική, διοικητική και εμπορική λειτουργία των ΜμΕ, για ηλεκτρονικό εμπόριο και ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Ενδεικτικά το εν λόγω πρόγραμμα επιδοτεί την απόκτηση εξοπλισμού, λογισμικού και εφαρμογών για ηλεκτρονικές πωλήσεις (e-shop) και ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικές πληρωμές, εργαλεία ψηφιακής διαφήμισης, συστήματα τηλεργασίας, επιχειρηματική αναλυτική, αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, υπηρεσίες δημιουργίας αντιγράφων ασφαλείας των δεδομένων και αποκατάστασης σε περίπτωση καταστροφής, τεχνητή νοημοσύνη, διαδίκτυο των πραγμάτων, παροχή ολοκληρωμένων λύσεων για ανέπαφη εξυπηρέτηση, συστήματα κυβερνοασφάλειας, υποδομές και υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε διαδοχικά σε δύο κύκλους, με συνολικό ποσό δημόσιας δαπάνης Π/Υ 139 εκ. €.

Σύμφωνα με τα στοιχεία υλοποίησης τα οποία είναι δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα του προγράμματος www.digitalsme.gov.gr από τον Α΄ Κύκλο του προγράμματος επιχορηγήθηκαν 45.509 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολική δημόσια δαπάνη ενίσχυσης 92,9 εκ. €. Ο Β΄ Κύκλος του προγράμματος έχει λήξει ως προς την υποβολή αιτήσεων και βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης. Έχουν εγκριθεί οριστικά οι αιτήσεις χρηματοδότησης 56.451 μικρομεσαίων επιχειρήσεων και το συνολικό ύψος επιχορήγησης φθάνει τα 38 εκ. €.

β. Το Πρόγραμμα «Ψηφιακές Συναλλαγές» που επιδοτεί μικρομεσαίες επιχειρήσεις για χρηματοδότηση δράσεων όπως η αντικατάσταση EFT/POS, η τιμολόγηση επί αυτοκινήτου και η ηλεκτρονική τιμολόγηση με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 111,4 εκ. €. Σύμφωνα με τα στοιχεία υλοποίησης, τα οποία είναι δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα του προγράμματος www.digitalsme.gov.gr, 151.195 δικαιούχοι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν προβεί σε εξαργύρωση επιταγών (vouchers), λαμβάνοντας συνολικό ποσό επιχορήγησης 35,5 εκ. €.

Ο Β΄ Κύκλος του Προγράμματος ήταν ανοιχτός για υποβολή αιτήσεων έως 30/9/2025 με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 61,2 εκ. € και βρίσκεται σε υλοποίηση.

Περαιτέρω στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δύνανται να ζητηθούν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Δράση «Εξοικονομώ επιχειρώντας» (αναγνωριστικού μέτρου ID 16874), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή αναβάθμιση:

α. Το πρόγραμμα «Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα», το οποίο αφορά την επιδότηση επιχειρήσεων στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και εξοπλισμού επιχειρήσεων στους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών, της εστίασης, της παραγωγής αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων, καθώς και του τουρισμού, με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 176,7 εκ. €. Στην επίσημη ιστοσελίδα του προγράμματος <https://exoikonomoepixeiro.energy-invest.gov.gr/> είναι αναρτημένες οι αποφάσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα από τις οποίες προκύπτει ότι στο πρόγραμμα έχουν υπαχθεί 1.716 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επενδύσεων 224,5 εκ. € και συνολικό ποσό επιχορήγησης 136,3 εκ. €.

β. Το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Επιχειρήσεις – Αλλάζω Συσκευή για τις επιχειρήσεις» που παρέχει στοχευμένες επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις προκειμένου να προβούν σε εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού (συστήματα θέρμανσης με χρήση αντλιών θερμότητας, συστήματα ηλιακής θέρμανσης, έξυπνες συσκευές μέτρησης ενέργειας και άλλες παρεμβάσεις), με προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 105,6 εκ. €. Στην ιστοσελίδα του προγράμματος <https://exoikonomo-epixeiro2023.gov.gr/> είναι αναρτημένες οι αποφάσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα, από όπου προκύπτει ότι έχουν υπαχθεί ήδη 3542 μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με συνολικό ύψος επιδοτήσεων 38,2 εκ. €.

Τα ανωτέρω προγράμματα στόχο έχουν την μείωση του ενεργειακού κόστους, το οποίο απασχολεί μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων. Μέχρι στιγμής έχουν εγκριθεί συνολικά επιχορηγήσεις 174,3 εκ. € για 5.257 μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

3. Δράση « Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση» αναγνωριστικού μέτρου ID 16994), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή αναβάθμιση:

α. Το πρόγραμμα «Συστήματα Αποθήκευσης Ενέργειας για επιχειρήσεις» το οποίο επιχορηγεί επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και κλάδου οικονομικής δραστηριότητας, για την εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης σε φωτοβολταϊκά συστήματα ή για την εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης (μπαταρίας) σε ήδη υφιστάμενα ενεργά φωτοβολταϊκά συστήματα με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 153,7 εκ. €.

β. Το πρόγραμμα επιχορήγησης για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορεινών τουριστικών καταλυμάτων, με ελάχιστο ενεργειακό στόχο την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας τουλάχιστον κατά 30%, με προϋπολογισμό δημόσια δαπάνης 10 εκ. €.

Περαιτέρω στοιχεία επί της υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων δύναται να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Δράση «Τουριστική Ανάπτυξη» (αναγνωριστικό μέτρου 16931), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Τουρισμού.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης φορέων και επιχειρήσεων :

- «Αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού». Το πρόγραμμα αφορά στη χρηματοδότηση φορέων και επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων για την αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού, με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 19,7 εκ €
- «Αναβάθμιση εγκαταστάσεων χιονοδρομικών κέντρων» μέσω του οποίου επιχορηγούνται νομικά πρόσωπα (ιδιοκτήτες και φορείς δραστηριότητας χιονοδρομικών κέντρων) για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων αναβάθμισης υποδομών, εξοπλισμού, ψηφιοποίησης, αξιοποίησης ΑΠΕ κ.α., με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 61,8 εκ €
- «Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ορειβατικών καταφυγίων» μέσω του οποίου επιχορηγούνται νομικά πρόσωπα (ιδιοκτήτες και φορείς δραστηριότητα ορεινών καταφυγίων) για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων αναβάθμισης υποδομών, εξοπλισμού, ψηφιοποίησης, αξιοποίησης ΑΠΕ κ.α. με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 1,2 εκ €
- «Ενισχύσεις Καταδυτικού και Υποβρύχιου Τουρισμού» μέσω του οποίου επιχορηγούνται φορείς και επιχειρήσεις (Φορείς διαχείρισης καταδυτικών πάρκων, ΟΤΑ και Πάροχοι Καταδυτικών Υπηρεσιών Αναψυχής -Καταδυτικά Κέντρα, Σχολές Εκμάθησης Υποβρύχιας Κολύμβησης) για την αναβάθμιση και κατασκευή καταδυτικών πάρκων, υποδομές, εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα κ.α., με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 6,2 εκ €.
- «Βελτίωση και τροποποίηση της προσβασιμότητας στις ελληνικές παραλίες», μέσω του οποίου επιχορηγούνται επιχειρήσεις και φορείς για την ανάπτυξη παρεμβάσεων ημι-μόνιμων υποδομών σε παραλίες της χώρας, προκειμένου να βελτιωθεί η προσβασιμότητα ατόμων με κινητικά προβλήματα ή εμποδιζομένων ατόμων γενικότερα, με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 17,1 εκ €.
- «Αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού», μέσω του οποίου επιδοτούνται επιχειρήσεις και φορείς για την αναβάθμιση υφισταμένων ή δημιουργία νέων εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 19,7 εκ €.
- «Αναβάθμιση τουριστικών λιμένων», μέσω του οποίου επιδοτούνται φορείς και επιχειρήσεις για την αναβάθμιση υποδομών τουριστικών λιμένων, ενεργειακή αναβάθμιση, την ψηφιοποίηση και τη βελτίωση της προσβασιμότητας, με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 139 εκ €.

Περαιτέρω στοιχεία επί της υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων δύναται να ζητηθούν από το Υπουργείο Τουρισμού.

B. Ενίσχυση επιχειρήσεων μέσω δανειακών προϊόντων

1. Δράση Δανειακή Στήριξη Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (αναγνωριστικό μέτρου 16980), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Η δανειακή δράση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) κατευθύνεται (συνολικά και) αποκλειστικά στην ιδιωτική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης υλοποιείται, μεταξύ άλλων, το **Πρόγραμμα εγγυήσεων InvestEU** με σκοπό την διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τραπεζικό δανεισμό, παρέχοντάς τους εγγυήσεις για να λάβουν κεφάλαιο κίνησης και επενδυτικά δάνεια. Για την υλοποίηση του αυτού του εγγυοδοτικού προγράμματος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει υπογράψει σύμβαση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund, EIF) και κατόπιν συμφωνιών του τελευταίου με Εμπορικές Τράπεζες, διατίθενται στην αγορά, τρία προϊόντα εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις :

- Εγγύηση χαρτοφυλακίου βιωσιμότητας, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων για την κλιματική αλλαγή, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου ανταγωνιστικότητας, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων.
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού, για τη βελτίωση των όρων πρόσβασης των ελληνικών επιχειρήσεων έρευνας και καινοτομίας στη χρηματοδότηση και την υποστήριξη της επέκτασης των ψηφιακών τεχνολογιών και του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Με βάση στοιχεία υλοποίησης μέσω του προγράμματος με εγγύηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης έχουν χορηγηθεί δάνεια ύψους 2,2 δις € σε 12.117 μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Στοιχεία EIF, Q2/2025).

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης